

F. t. l. om statstilskud m.v. til museer.

kommunen eller amtet ikke har ydet kompensation for den manglende ajourføring af statstilskuddet.

Som nævnt i de indledende bemærkninger skulle de i 1973 og 1974 vedtagne udskydelser af lovrevisionen blandt andet ses på baggrund af, at ministeren for kulturelle anliggender i februar 1972 havde nedsat et museumsudvalg.

Udvalgets kommissorium svarede til det i folketingsudvalgets betænkning af 24. marts 1971 skitserede kommissorium, F.T. 1970-71, tillæg B. sp. 1043. Dette kommissorium omfattede bl. a. undersøgelse af mulighederne for en ændret tilskudsordning.

I museumsudvalgets betænkning, som blev afgivet i februar 1975, er således (side 174 ff.) behandlet spørgsmålet om den fremtidige finansiering af museerne. Udvalget har herunder overvejet, om statens støtte til museerne fremtidigt ville kunne ydes i henhold til lovgivningen om generelle tilskud efter objektive kriterier (bloktilskud).

Dette tilskudssystem blev indført ved lov nr. 294 af 9. juni 1971 om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til og udligning imellem kommunerne. Denne tilskudsordning frembyder imidlertid væsentlige betænkeligheder for så vidt angår opgaver, som kommunerne ikke har nogen forpligtelse til at løse. Medens bloktilskudsordningen kan anvendes for områder som f. eks. vejlovgivningen og skolelovgivningen, vil den ikke umiddelbart være anvendelig på et område som museumsstøtten. Det er jo en frivillig sag, om en kommune vil støtte museer inden for dens område.

Et tilsagn i museumslovgivningen om, at staten vil yde et tilskud, der sættes i et givet forhold til, hvad der ydes fra kommunen, vil kunne indgå på en positiv måde i kommunens overvejelser om, hvorvidt og med hvilket beløb den vil bevilge tilskud til et eller flere museer i kommunen.

Museernes spredte og uensartede geografiske placering og deres forskellige museumsfaglige standard gør det endvidere efter udvalgets opfattelse ønskeligt, at der i museumslovgivningen gives regler om statstilskud og om godkendelse af museer som tilskudsberettigede, samt at der institueres et centralt koordinerende organ med visse i loven fastlagte beføjelser og forpligtelser, der især tager sigte på at samordne landets museumsvesen og rådgive ministeriet med hensyn til principielle museums-spørgsmål.

Under henvisning hertil er udvalget nået til det resultat, at en så vidtgående decentralisering af museumsadministrationen, som overgangen til tilskud efter objektive kriterier ville indebære, ikke vil være gennemførlig for dette områdes vedkommende.

Udvalget har derfor ment, at tilskudsordningen fremdeles hovedsagelig bør hvile på en kombination af ikke-statslige tilskud og en statsstøtte, der sættes i et givet forhold til de tilskud, der ydes fra anden side.

Disse sidstnævnte tilskud behøver dog ifølge udvalgets forslag ikke nødvendigvis som hidtil at være faste, stedlige tilskud. Ligesom det allerede efter den gældende lov er tilstrækkeligt for opnåelse af statstilskud til et anerkendt specialmuseum, at museet har opnået tilsvarende ikke-statslige tilskud, bør det også for de af loven omfattede almindelige kulturhistoriske museer og kunstmuseer være fyldestgørende, at museet enten fra stedlig side — kommunen, amtet, en venneforening — eller fra fonds eller andre tilskudsydere opnår en støtte. Uanset en sådan smidiggørelse af bestemmelsen, vil tilskud fra den pågældende kommune også under nyordningen i langt de fleste tilfælde være den nødvendige basis for museets eksistens.

Kravet om, at de ikke-statslige tilskud skal være „faste“ har nu og da voldt de tilskudsberegnende myndigheder nogen vanskelighed og forekommer ikke tilstrækkelig begrundet under det her foreslåede nye tilskudssystem, der ikke går ud fra et givet „basisår“ som udgangspunkt for beregningen af det maksimale statstilskud, men instituerer en ny ordning, hvorefter statstilskuddet ikke kan stige mere end 15 pct. i forhold til tilskuddet i det nærmest foregående år („rullende basisår“). Indføres denne nyordning, vil man opnå, at den væsentlige ulempe for museerne, som fastlåsningen af statstilskuddet til et bestemt regnskabsår som „basisår“ indebærer, bortfalder.

Når udsvinget i statstilskuddet med sikkerhed vides ikke at kunne overstige 15 pct. årligt, vil uønskede „spring“ i statsudgifterne til dette formål ikke kunne forekomme — og omvendt vil det kunne virke stimulerende på tilskudsudveksler fra anden side til en bestemt afgrænset opgave, at et sådant tilskud inden for den givne begrænsning vil kunne udløse et statstilskud.

Museumsudvalget har endvidere overvejet, om den ved 1969-lovene indførte absolutte maksimering af statstilskuddet til hvert museum på 200.000 kr. burde søges dels forhøjet, dels ændret, således at også det absolutte maksimumstilskud pristalsreguleres. Som resultat af disse overvejelser har udvalget foreslået, at statstilskuddet til det enkelte museum som hidtil begrænses af et absolut maksimumsbeløb, der imidlertid bør ajourføres til 250.000 kr. og pristalsreguleres. Pr. juli 1974 ville det maksimale tilskud således have andraget 345.000 kr.